

DVA POHLEDY

O svátcích bude zavřeno. Je to diskriminace?

Když poslanci podpořili návrh senátorů a definitivně schválili zákaz prodeje v obchodních domech s určitou prodejní plochou o vybraných svátcích, chtěli hlavně pomoci přetěžovaným a špatně zaplaceným prodávákům. Ale z debat, které po schválení převratné novinky zaznívají, vyvstala palčivější otázka: nejedná se o zbytečnou diskriminační regulaci? Například Hospodářská komora zvažuje, že proti zákazu podá ústavní stížnost, protože stát nařizuje firmám, kdy mohou podnikat a kdy ne. Konkrétně jim to zakazuje v datech 1. ledna, na Velikonoční pondělí, 8. května, 28. září, 28. října, 25. a 26. prosince. Omezení svátečního prodeje se nemá týkat obchodů s menší prodejní plochou než 200 metrů čtverečních. Výjimku získají i lékárny, čerpací stanice a obchůdky v nemocnicích, na letištích a na nádražích. Poprvé si na zavřené obchody budeme zvykat o říjnovém svátku, letos v září ještě zákaz neplatí.

TOMÁŠ JIRSA
senátor za ODS, starosta
Hluboké nad Vltavou

TOMÁŠ PAJONK
spolumajitel maloobchodní sítě potravin
Hruška

1. Souhlasíte s tím, aby měly o vybraných svátcích větší prodejny zavřeno?

Podle mého názoru je lepší variantou ponechat rozhodování o otevírací době na jednotlivých vlastních či provozovatelích obchodů než něco nařizovat. Jako jeden z argumentů byl zmiňován fakt, že pokud nařídíme obchodním řetězcům povinně zavřít, budou mít lidé více příležitostí pro rodinný život. Tento argument ale nemůže obstát.

S tím žádný politik nemá co souhlasit či nesouhlasit. V ústavě máme zakotveno právo na majetek a smluvní svobodu. Do toho, kdy se prodávají potraviny, opravdu státu nic nesmí být. A to říkám jako syn majitelů malé prodejny, která by na tomto teoreticky spíše vydělala.

2. Je podle vás nabídka v obchodech do 200 metrů čtverečních plochy dostatečná? Jedině tam totiž půjde o vybraných svátcích nakoupit.

Pojem „dostatečný“ je podle mého názoru v tomto případě velmi relativní. Někomu stačí menší výběr, jiní lidé naopak preferují širší možnost volby. A někdo je zase zkrátka zvyklý na „ten svůj“ supermarket. Je velkou chybou, že se politici, kteří prosazují omezení otevírací doby, pasují do role arbitrů každodenních potřeb našich občanů.

Zákon přeci nemůže a nesmí určovat to, jak máme nakládat se svým volným časem. Podobným návrhem by mohlo být vypnutí elektřiny po 22. hodině, aby se zvýšila porodnost.

Záleží, co jdete nakupovat. V každém případě hranice 200 metrů se stejně bude různě obcházet a celkově to povede k absurdním situacím. Naše rodina o víkend v marketech nenakupuje. Ani by mě ale nenapadlo snažit se „vychovat“ ostatní, aby si místo nákupu zašli třeba do lesa na houby nebo do zoo. Politici by měli přestat vnímat občany jako dobytek, který je třeba šlechtit, zlepšovat a usměrňovat (a u toho si na tom vydělat). Velká část lidí sama přijde na to, že na to je náš život příliš krátký, abychom ho trávili v nákupním centru. Pokud stát nevěří lidem, že si umí vybrat, kdy nakupovat, není divu, že lidé nevěří státu v závažných věcech. Důvěra musí být oboustranná.

3. Je podle vás možné, že někteří zaměstnanci budou proti omezení protestovat, protože přijdou o možnost vydělat si zajímavou mzdu?

Možné to je. Někteří lidé totiž opravdu o svátcích pracovat chtějí, a to proto, aby si přivýdělal. Na druhou stranu ale ze své zkušenosti vím, že existuje i výrazná skupina zaměstnanců, kteří preferují o svátcích volno. Nakonec, kdyby díky tomuto zákonu začali lidé opravdu ctít a slavovat státní svátky, tak bych se s ním smířil. Když se nad tím ale zamyslím ještě více, tak mezi množstvím opravdu škodlivých zákonů, které produkuje Sobotkova vláda, považuji tento za v podstatě neškodný.

Protestovat nejspíše nebudou, na to lidé čas nemají. Prostě jen jednoho dne zjistí, že jim tuhle možnost stát sebral, a budou mít nižší výplatu. Vládní politici jim pak řeknou, že za to mohou podnikatelé, a místo vzájemného respektu mezi lidmi se opět přiblížíme jakémusi podivnému „třídnímu boji“ zaměstnance, živnostníka a podnikatele. Přitom se navzájem všichni potřebujeme a co opravdu nepotřebujeme, jsou zbytečné a možná i protiústavní zákony.

PŘIPRAVIL
PETR VITÁSEK
FOTO: DENÍK

Měly by být podle vás o svátcích velké prodejny uzavřené?

Michal Zubíček,
předseda Okresního mysliveckého spolku Vsetín
O pracovní době by měl rozhodovat majitel firmy nebo obchodu. Nikdo nemá právo mu do toho mluvit. Mně vyhovuje, že si můžu koupit čerstvý chléb i o svátcích nebo v neděli. Výjimkou je snad jen První svátek vánoční. V ten den by měly být obchody zavřené. Například v Rakousku jsou obchody zavřené v neděli. Potom se stává, že supermarkety na jižní Moravě, třeba ve Znojmě, jsou v neděli plně Rakušanů.

Josef Rosenberg,
děkan a farář Římskokatolické farnosti Vizovice
Myslím si, že ve všechny neděle a svátky by prodejny měly být určitě zavřené. Vždyť ti, co v nich pracují, mají nárok, aby měli dovolenou či volno jako ostatní.

Roman Hoza,
starosta Hulína
Já myslím, že by to mělo být na svobodném rozhodnutí firem, které supermarkety provozují. U nás jsou lidé na sváteční nakupování zvyklí. Může to mít význam z hlediska ochrany zaměstnanců, ale myslím, že ochranných opatření u nás máme poměrně dost. V některých zemích se na svátky zavírá, ale tam je to otázka tradic, které mají návaznost na vyšší míru religiozity. A ta u nás myslím taková není.

Jiří Polášek,
duchovní správce Římskokatolické farnosti Zašová
Obchody by měly být během svátků určitě zavřené, hlavně co se týká křesťanských svátků. Svátky by měly být dny odpočinku, bohoslužby, návštěvy příbuzných. Tím, že máme obchody otevřené i přes svátky, prakticky nutíme prodáváče k tomu, aby si nemohli odpočinout. Je to poměrně bezohledné.

Miroslav Popelka,
archeolog, Ústav archeologické památkové péče
Určitě by velké obchody měly být o svátcích zavřené. Prodávající si určitě musí odpočinout. A nakupující také. Někdy mám pocit, že tam o svátcích chodí mnozí lidé jen tak, na promenádu, kdy nic nenakupují a jen provokují.

Stanislav Nemrava,
ředitel Základní umělecké školy Uherské Hradiště
V okolí mého bydliště je několik velkých obchodů. Mně osobně je jedno, jak bude otevřeno, tady jde spíše o lidi, kteří tam pracují. Oni by měli rozhodnout. Já považuji nakupování za nutnost a povinnost, nevnímám to jako akt zábavy, narozdíl od některých rodin, pro něž je nakupování náplní nedělního odpoledne místo výletu.